

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2025-11-07

S-I.431.9.16.2025.EJ

Pani

Anna Bujacz

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Haczowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a i pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz imiennych upoważnień do kontroli (Nr 1 i 2, znak: S-I.431.9.16.2025.EJ), wydanych w dniu 20.08.2025 r. przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, działającego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego, przeprowadzona została, w trybie zwykłym, kontrola kompleksowa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Haczowie, który realizuje zadania gminy, w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

(Dowód: akta kontroli, str. 1-5)

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolny w składzie:

- Elżbieta Jędryka – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Oddział Nadzoru w Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny – przewodnicząca zespołu kontrolnego.
- Dorota Sówka-Szmigiel – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Oddział Nadzoru w Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny.

- Mateusz Klimuk – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Oddział Nadzoru w Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny.

Zakres kontroli obejmował: realizację zadań samorządu gminnego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: rok 2024 i 2025, do dnia kontroli.

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych kontrolujący złożyli, na podstawie § 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z udziału w kontroli.

(Dowód: akta kontroli, str. 6-8)

Zespół kontrolujący wpisał się do książki kontroli w dniach 28.08.2025 r. i 2.09.2025 r., pod pozycją 2.

Użyte w protokole skróty:

- **Ustawa, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 r., poz. 49).
- **Ośrodek, GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Haczowie.
- **Gmina** – Gmina Haczów.
- **Plan** – plan pracy z rodziną.
- **Asystent** – asystent rodziny.
- **PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- **GOKiW** – Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku.
- **Ustawa „Za życiem”** – ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2024 poz. 1829).
- **PPP** – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
- **NZOZ** – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o analizę dokumentacji, dotyczącej zakresu kontroli, pisemne oświadczenia oraz informacje ustne, przekazane przez Panią Annę Bujacz – Kierownika GOPS w Haczowie, Panią XXXXXX – asystenta rodziny, oraz Panią XXXXXXXX – specjalistę pracy socjalnej.

(Dowód: akta kontroli, str. 9)

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych działalność, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Haczowie, instytucji która realizuje zadania dotyczące przedmiotu kontroli, oceniono **pozytywnie z uchybieniami**, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Ustalenia Zespołu Kontrolnego

I. ORGANIZACJA PRACY Z RODZINĄ NA TERENIE GMINY.

1. Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminie Haczów.

Na podstawie udostępnionych i skontrolowanych dokumentów ustalono, że zadania dotyczące wspierania rodziny, zostały przekazane do realizacji, Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Haczowie, poprzez :

- zapisy w Statucie, który zastał przyjęty Uchwałą Nr XVI/113/2012 Rady Gminy Haczów z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Haczowie,

(Dowód: akta kontroli, str. 10-19)

- zapisy w Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Haczowie przyjętego Zarządzeniem Nr 4/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Haczowie, z dnia 1 kwietnia 2016 r.

(Dowód: akta kontroli, str. 20-43)

Analiza merytoryczna ww. dokumentów wykazała, iż nie uwzględniono w nich ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2024 poz. 1829).

2. Utworzenie zespołu do spraw asysty rodzinnej.

Szczegółową strukturę organizacyjną Ośrodka określa schemat organizacyjny stanowiący załącznik do ww. Regulaminu i Statutu. Z ww. dokumentów wynika, iż w Ośrodku

wyodrębniono wieloosobowe stanowisko do spraw asysty rodzinnej, co nie ma potwierdzenia w bieżącej pracy Ośrodka, który zatrudnia jedną osobę, na stanowisku młodszy asystent rodziny.

W Ośrodku nie funkcjonuje zespół ds. asysty rodzinnej, ze względu na małą jednostkę, a stanowisko asystenta podlega bezpośrednio Kierownikowi GOPS w Haczowie, co jest zgodne z art. 10 ust. 2 ww. ustawy.

3. Skład zespołu i kwalifikacje pracowników.

Kontrola dotycząca zgodności kwalifikacji zawodowych pracownika, wyznaczonego do prowadzenia pracy z rodziną, potwierdziła spełnianie przez niego wymogów kwalifikacyjnych, określonych przepisami prawa. Osoba pracująca na stanowisku asystenta rodziny, zatrudniona jest w Ośrodku, od 1 września 2017 r., na stanowisku młodszy asystent rodziny, ukończyła studia wyższe, na kierunku: praca socjalna, specjalność: praca socjalna z resocjalizacją.

Złożyła również oświadczenia, wskazane w art. 12 ust. 1 pkt 2 i 4 ww. ustawy.

Nie ma natomiast informacji na temat obowiązku alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W dniu 27.08.2025 r. została zweryfikowana w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

Natomiast, w związku z ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 1 lutego 2023 r. kierownicy, dyrektorzy lub inne osoby zatrudnione w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, podlegają sprawdzeniu figurowania lub niefigurowania w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, w terminie 6 miesięcy, od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej (Dz. U. z 2022. Poz. 2140).

Wobec powyższego termin sprawdzenia, asystenta rodziny, w ww. Rejestrze upłynął w dniu 1 sierpnia 2023 r. i nie został zachowany.

(Dowód: akta kontroli, str. 44-52)

4. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

W trakcie kontroli ustalono, iż rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, GOPS w Haczowie, zapewnia wsparcie i pomoc asystenta

rodziny. Asystent rodziny zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę, na czas nieokreślony, w wymiarze 0,75 etatu.

Asystent rodziny, w 2024 r., współpracował z 9 rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, natomiast w roku 2025 (do dnia kontroli), ma pod swoją opieką 11 rodzin. W 2024 r., z powodu osiągnięcia pełnoletności przez dziecko, asystent rodziny zakończył współpracę z 1 rodziną. Również w roku 2024, wsparciem asystenta, nie objęto żadnej, nowej rodziny.

W roku 2025 (do dnia kontroli), asystent nie zakończył pracy z żadną rodziną. Natomiast, w roku 2025, do dnia kontroli, wsparciem asystenta objęto 3 nowe rodziny.

5. Upoważnienie przez wójta osoby, o której mowa w art. 178 ustawy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Zarządzeniem Nr 11/2025 Wójta Gminy Haczów z dnia 2 stycznia 2025 r., Pani Kierownik GOPS w Haczowie, została upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania decyzji w tym zakresie.

(Dowód: akta kontroli str. 53)

II. PRZYDZIELENIE RODZINIE ASYSTENTA.

1. Procedura przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w Ośrodku.

W trakcie kontroli ustalono, iż procedura przydzielenia asystenta rodzinie, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, wynika wprost z zapisów ww. ustawy. Procedura postępowania, w każdym przypadku jest taka sama. W momencie, gdy Ośrodek poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. O potrzebie objęcia rodziny wsparciem asystenta informują nie tylko pracownicy socjalni, ale również instytucje zewnętrzne, np. sąd rodzinny, szkoły, kuratorzy sądowi, dalsi członkowie rodziny lub inny ośrodek pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego pracownik socjalny, dokonuje analizy sytuacji rodziny, a jeżeli z ww. analizy, wynika potrzeba przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, występuje do Kierownika GOPS z wnioskiem o jego przydzielenie wraz z krótkim uzasadnieniem.

Po otrzymaniu ww. wniosku Kierownik przydziela rodzinie asystenta rodziny. Zgoda Kierownika jest również uwzględniona w arkuszu wywiadu środowiskowego.

(Dowód: akta kontroli str. 54-58)

W trakcie pierwszego spotkania z rodziną, w miejscu jej zamieszkania, asystentowi towarzyszy pracownik socjalny. Rodzina otrzymuje wówczas informacje na temat roli asystenta rodziny i jego zadań. W trakcie tego spotkania, dorośli członkowie rodziny, podpisują zgodę na współpracę z asystentem rodziny.

W przypadku, gdy rodzina nie wyraża zgody na współpracę z asystentem, a wymaga tego sytuacja rodzinna, informowany jest, o tym fakcie sąd. Natomiast, w analizowanym okresie, nie było takiej sytuacji.

(Dowód: akta kontroli str. 59)

Z prowadzonej przez asystenta rodziny dokumentacji wynika, że kontakt z rodzinami objętymi jego wsparciem, odbywa się głównie w miejscu zamieszkania rodzin i dokumentowany jest w kartach czasu pracy w środowisku. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną, polegającą przede wszystkim na zindywidualizowanym podejściu do rodziny. Częstotliwość spotkań i czas trwania wizyt uzależniony jest od indywidulanych potrzeb rodziny i jej problemów. Jeżeli jest taka konieczność, asystent odwiedza rodzinę kilka razy w tygodniu. Najczęściej wizyty odbywają się w godzinach pracy asystenta, tj. we wtorki od godz. 13.00 do 19.00, a w pozostałe dni tygodnia w godz. 9.30 do 15.30, ale zdarzają się też sytuacje wizyt w innych porach dnia. Asystent, w trakcie wizyt, stara się też rozmawiać z dziećmi, bez obecności osób dorosłych, zasięgając ich opinii na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w rodzinie.

2. Wystąpienia GOPS do sądu o przyznanie asystenta oraz powody jego przyznania.

W kontrolowanym okresie GOPS w Haczowie, nie występował do sądu o przyznanie asystenta rodziny, z uwagi na brak takiej konieczności. Trzy rodziny objęte wsparciem asystenta w 2025 r., wyraziły zgodę na współpracę.

3. Współpraca asystenta z małoletnimi, którzy opuścili MOW, MOS, schronisko, zakład poprawczy.

Zgodnie z art. 11 ust. 1a ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku, gdy rodzicem wychowującym dziecko jest małoletni opuszczający młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy, pracownik socjalny przeprowadza u tego rodzica wywiad, o którym mowa

w ust. 1, a następnie kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych przydziela temu rodzicowi, asystenta rodziny.

W kontrolowanym okresie, w Gminie Haczów, nie przebywali małoletni wychowujący dziecko, którzy opuścili jedną z ww. instytucji.

4. Pozyskiwanie przez gminę środków finansowych z programu „Asystent rodziny” i rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”.

GOPS w Haczowie zatrudnia 1 asystenta rodziny na 0,75 etatu.

Dofinansowanie do wynagrodzeń asystentów rodziny w 2024 r. było możliwe w ramach rządowego programu wspierania rodziny pn. "Asystent rodziny w 2024 r." i programu „Dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” .

W 2024 r. Gmina pozyskała środki finansowe:

- z programu asystent rodziny w 2024 r., kwotę – 17 004,47 zł
- z programu dofinansowania do wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027, kwotę – 5 274,90 zł., a w roku 2025, kwotę 6 007,53 zł.

W trakcie kontroli przedstawiono dokumentację finansową związaną z realizacją ww. zadań. Przyznane kwoty wykorzystane były zgodnie z przeznaczeniem.

(Dowód: akta kontroli, str. 67-68)

5. Brak wykonywania przez asystenta rodziny obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy oraz brak prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

Analiza zakresów czynności asystenta rodziny wykazała, że jego praca nie jest łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy, w której praca jest prowadzona, co jest zgodne z art. 17 ust. 3 ww. ustawy. Zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, asystent rodziny nie prowadzi również postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę Haczów.

(Dowód: akta kontroli, str. 69-70)

III. TWORZENIE MOŻLIWOŚCI PODNOSZENIA KWALIFIKACJI PRZEZ ASYSTENTÓW.

1. Szkolenia asystentów podnoszące ich kwalifikacje.

W trakcie kontroli analizie poddano realizację obowiązku asystenta rodziny do podnoszenia swoich kwalifikacji. Asystent rodziny, w okresie kontroli, brał udział w następujących szkoleniach:

- „Narkomania, czym jest i jak jej przeciwdziałać” – 2024 r.
- „Cyberprzemoc i inne medialne zagrożenia, w kontekście pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych” – 2024 r.

Biorąc pod uwagę fakt, że w 2025 r., do dnia kontroli, asystent nie brał udziału w żadnym szkoleniu, nie można tego uznać za systematyczne podnoszenie kwalifikacji, co jest niezgodne z art. 12 ust. 2 ww. ustawy.

Z informacji pozyskanej w trakcie kontroli wynika, że prawdopodobnie do końca roku zaplanowane jest uczestnictwo w dwóch kolejnych szkoleniach.

(Dowód: akta kontroli str. 71-72)

2. Zabezpieczenie w budżecie ośrodka środków finansowych, przeznaczonych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych asystentów rodziny.

Na 2025 rok, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Haczowie posiada zabezpieczone, w budżecie, środki finansowe, przeznaczone na podnoszenie kwalifikacji zawodowych asystenta rodziny, w wysokości 1.000 zł. Taka sama kwota przeznaczona była na 2024 r.

IV. REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ ASYSTENTA RODZINY.

1. *Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny w konsultacji z pracownikiem socjalnym.*

W ciągu 2-3 tygodni od przydzielenia rodzinie wsparcia w postaci asystenta, opracowany jest plan pracy z rodziną.

Z analizy dokumentacji wynika, że asystent rodziny sporządza dokument pn. „Plan pracy z rodziną”, obejmujący następujące elementy: dane adresowe rodziny objętej wsparciem, termin obowiązywania planu ustalony na 12 miesięcy, cel główny, przyczyny trudnej sytuacji rodziny, cele sformułowane przez rodzinę, zasoby i możliwości rodziny, ograniczenia rodziny, utrudniające rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej. Ww. dokument podpisywany jest przez asystenta rodziny, specjalistę pracy socjalnej oraz dorosłych członków rodziny.

Analiza merytoryczna ww. dokumentów pozwoliła stwierdzić, iż nie zawierają zakresu działań wyznaczonych do realizacji członkom rodziny, terminów ich realizacji oraz przewidywanych efektów. Analizowane plany nie zawierały działań lub zadań, z których wynikałoby, że asystent rodziny wspiera rodzinę w wyjściu z sytuacji kryzysowej, w której się znalazła. Zatem nie spełnia on warunków wynikających z zapisów art. 15 ust. 3 ww. ustawy. Ponadto, okres obowiązywania planu jest zbyt długi, ponieważ po 6 miesiącach powinna nastąpić jego analiza i ew. modyfikacja. Kolejno, po 6 miesiącach asystent rodziny, opracowuje dokument, pn. aktualizacja planu pracy z rodziną, ale analiza jego treści w żaden sposób nie odnosi się do Planu pracy. Po roku opracowywany jest kolejny plan pracy z rodziną, który w dalszym ciągu nie uwzględnia wymogów art. 15 ust. 3 ww. ustawy, tj. zakresu działań wyznaczonych do realizacji członkom rodziny, terminów ich realizacji oraz przewidywanych efektów.

(Dowód: akta kontroli str. 73-79)

2 Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

W rodzinnej pieczy zastępczej przebywa 4 dzieci (z dwóch rodzin) z Gminy Haczów, ale ww. zadanie nie było realizowane, ponieważ:

- w przypadku jednej z rodzin matka biologiczna wyprowadziła się z gminy Haczów, a dodatkowo ze względu na jej stan zdrowia, nie ma szansy na reintegrację rodziny. Złożyła też pisemne oświadczenie, iż cyt. „Nie wyraża zgody na pomoc asystenta rodziny. Nie utrzymuje żadnego kontaktu z córką”.
- w przypadku drugiej rodziny, której dwoje dzieci przebywa w rodzinnej pieczy zastępczej, ojciec biologiczny nie żyje, a matka nie mieszka na terenie Gminy, ponieważ wyprowadziła się na teren Gminy Brzozów.

(Dowód: akta kontroli str. 80-82)

3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.

Asystent rodziny podejmuje szereg działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin, objętych jego wsparciem. Najczęstsze działania, dotyczą nauki dysponowania budżetem domowym. Tego typu działania prowadzone są w każdej rodzinie objętej wsparciem asystenta i polegają na analizie zebranych przez rodzinę paragonów, z danego miesiąca i sporządzaniu

list zakupów, w celu wyeliminowania wydatków zbędnych, które powodują największą i niepotrzebną utratę środków. Pozwala to na zwiększenie świadomości wartości pieniądza oraz zwiększenie kontroli nad budżetem domowym.

Ponadto, asystent rodziny towarzyszy i wspiera członków rodzin, w trakcie porządków domowych, a także w podziale obowiązków. Udziela też wsparcia w sprawach związanych ze zdrowym odżywianiem, organizując w domach rodzin warsztaty kulinarne.

4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.

Działania asystenta w ww. obszarze koncentrowały się głównie na motywowaniu rodziców do polepszania warunków mieszkaniowych, poprzez pomalowanie ścian w pomieszczeniach, wymianę zużytego sprzętu gospodarstwa domowego, przeprowadzanie niezbędnych remontów w pokojach dzieci. Ponadto, udziela pomocy w trakcie poszukiwania sklepów, gdzie można kupić materiały budowlane w atrakcyjnej cenie. Pomaga też w znalezieniu wykonawców, chętnych do podjęcia się określonych remontów.

5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych.

W powyższym zakresie, asystent motywuje i zachęca, członków rodzin, do uczestnictwa w spotkaniach organizowanych w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w GOPS w Haczowie, w którym w każdą środę w godzinach 15.30 do 18.30, przyjmuje psycholog ze specjalizacją psychoterapii uzależnień.

Rodziny, wymagające wsparcia, mogą skorzystać również z porad specjalistów zatrudnionych w Poradni Psychologicznej w Brzozowie, a także w Ośrodku NZOZ Moczary, w którym przyjmuje psycholog, psychiatrę, rehabilitant.

6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.

Asystent rodziny współpracuje z wychowawcami, pedagogami i psychologami zatrudnionymi w Szkołach Podstawowych z terenu Gminy, np. w Jabłonicy Polskiej, Trześniowie, Wzdowie.

W trakcie wizyt w domach rodzinnych, udziela wskazówek dotyczących odpowiednich postaw i wzorców rodzicielskich. W przypadku zdiagnozowania trudności szkolnych, asystent motywuje do zgłoszenia się do PPP w Brzozowie, współpracuje również z kuratorami rodzinnymi, motywuje rodziców do systematycznego kontaktu ze szkołą. Asystent zachęca rodziców do monitorowania przygotowania dzieci do zajęć. Przeprowadza treningi

umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Omawia sposoby komunikowania się z dziećmi i zachęca do konsekwencji w działaniach wobec nich.

7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin.

Asystent rodziny prowadzi następujące działania, w tym zakresie: informuje rodziny na temat atrakcyjnych wydarzeń, organizowanych na terenie Gminy, np. pikników rodzinnych, turniejów piłki nożnej.

Zachęca do uczestnictwa w lokalnym święcie puszczenia wianków nad Wisłokiem i plenerowym kinie „Pod chmurką”, a także innych imprez organizowanych na terenie Gminy i zachęca do uczestnictwa w nich.

Zachęca również do wspólnego uczestnictwa w darmowych zajęciach skierowanych dla dorosłych i dzieci, takich jak, np. zajęcia artystyczne, sportowe, czy wokalne, które organizowane są przez GOKiW, Koło Gospodyń Wiejskich lub Stowarzyszenie „Inicjatywy”.

8. Motywowanie członków rodzin w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

Realizując ww. zadanie, asystent rodziny, motywuje rodziców do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, które ułatwiają znalezienie pracy. W tym celu pomaga w znalezieniu odpowiednich szkoleń, programów aktywizacji zawodowej, pośredniczy w kontaktach z Urzędami Pracy. Udziela porad i prowadzi edukację w zakresie możliwości zawodowych, pomagając rodzinie zrozumieć potencjał i dostosować go do potrzeb rynku pracy.

Pomaga również w kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, co również wpływa na stabilizację życiową i zawodową rodziny.

9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

Asystent, w trakcie współpracy, wspiera członków rodziny w poszukiwaniu zatrudnienia, przede wszystkim, na umowę o pracę. Pomaga klientom w zdobyciu zatrudnienia, zarówno na rynku pracy, ale również w formie prac interwencyjnych na terenie Gminy Haczów. Pomaga w szukaniu ogłoszeń o pracę, np. na stronach internetowych różnych instytucji, motywuje do kontaktu z potencjalnymi pracodawcami. Udziela informacji na temat zasad panujących w trakcie rozmów o pracę, doradza w sprawach ubioru, zachowania, uczy jak rozmawiać z pracodawcą, itd.

10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.

Na terenie Gminy Haczów nie są organizowane zajęcia grupowe dla rodziców. Asystent rodziny proponuje, natomiast uczestnictwo w spotkaniach, które odbywają się w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym do spraw Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej w GOPS Haczów. Obecnie (rok 2025) jedna osoba bierze udział w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym organizowanym w MOPR w Krośnie.

11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych.

Realizacja powyższego zadania odbywała się poprzez motywowanie dzieci do udziału w zajęciach psychoedukacyjnych, zajęciach pozalekcyjnych, różnego rodzaju kółkach zainteresowań, organizowanych w szkołach, z terenu Gminy, oraz spotkaniach z pedagogami i psychologami. Dzięki takim spotkaniom dzieci mogą poprawić swoje umiejętności społeczne, lepiej komunikować się z rówieśnikami, mogą zwiększyć pewność siebie, oraz mogą zdobyć wiedzę, jak reagować na sytuacje stresowe. Dzieci mają możliwość kontaktu z pedagogami i psychologami szkolnymi, którzy w razie wystąpienia problemów, udzielają wsparcia.

Ponadto, asystent zachęca rodziców do zapisywania dzieci na zajęcia integracyjne, warsztaty profilaktyczno-integracyjne z zakresu integracji sensorycznej, treningu umiejętności społecznych, spotkaniach edukacyjno-profilaktycznych organizowanych przez Ochotniczą Straż Pożarną, Policję oraz drużyny harcerskie.

11a. Udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.).

W trakcie kontroli ustalono, że w analizowanym okresie nie było potrzeby towarzyszenia dziecku podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem.

12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

W 2024 r. doszło do 3 interwencji w rodzinach, objętych wsparciem asystenta, które dotyczyły nadużywaniem alkoholu przez członków rodziny. W każdym z ww. przypadków asystent

weszał do miejsca zamieszkania rodziny patrol Policji, a dzieci zabezpieczone były u innych członków rodziny.

W dwóch przypadkach opiekę nad dziećmi przejęły babcie, a w trzecim pełnoletnia siostra. Informacje o ww. nieprawidłowej opiece nad dziećmi, zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Brzozowie.

13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci prowadzone są przez asystenta, na bieżąco, w trakcie wizyt w miejscu zamieszkania rodziny. Tematy rozmów dotyczą metod wychowawczych, zdrowego odżywiania, aktywnego spędzania czasu, prawidłowej komunikacji pomiędzy członkami rodziny, metod rozwiązywania sytuacji konfliktowych, dbałości o zdrowie, prawidłowego dbania o higienę.

13 a. Realizowanie działań wynikających z Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

W okresie objętym kontrolą żadna rodzina nie była objęta wsparciem asystenta, wynikającym z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W 2024 r., do Ośrodka wpłynęły 2 wnioski o wypłatę jednorazowego świadczenia, z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowane ciężkie i nieodwracalne upośledzenie. Świadczenia zostało wypłacone niezwłocznie, w wysokości: 4000,00 zł.

W roku 2025, do dnia kontroli, zrealizowano jeden wniosek.

Asystent rodziny nie prowadził pracy wynikającej z ww. ustawy, ponieważ rodziny nie wystąpiły z takim wnioskiem.

14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną.

Każda rodzina, współpracująca z asystentem, ma założoną teczkę, w którym znajdują się następujące dokumenty:

- a) kserokopia wywiadu środowiskowego opracowanego, zgodnie z art. 11 ust. 1 ww. ustawy, przez pracownika socjalnego,
- b) wniosek pracownika socjalnego, skierowany do Kierownika Ośrodka, o przydzielenie asystenta rodziny,
- c) informacja pisemna Kierownika GOPS, o przydzieleniu rodzinie asystenta rodziny, celem wsparcia rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- d) zgoda rodziców na współpracę z asystentem rodziny,

- e) plan pracy z rodziną oraz kolejne jego aktualizacje,
- f) miesięczne karty pracy z rodziną,
- g) notatki służbowe, zaświadczenia, opinie ze szkoły, opinie z PPP w Brzozowie,
- h) ocena sytuacji rodziny dokonana przez asystenta rodziny,
- i) opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, wnioski, dokumenty z prowadzonych konsultacji wychowawczych, zaświadczenia, np. o stanie zdrowia itp.

Asystent rodziny nie prowadzi metryczki sprawy, natomiast dokumenty dotyczące wsparcia rodziny poukładane są w sposób chronologiczny.

15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy, do zadań asystenta rodziny, należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej, niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

W kontrolowanym okresie asystent, zatrudniony w GOPS w Haczowie, dokonał 27 ocen sytuacji rodzin, w tym: w 2024 r. – 17, a w 2025 r., do dnia kontroli – 10.

Asystent rodziny dokonywał oceny sytuacji rodzin w formie dokumentu nazwanego „Okresowa ocena”. Dokument ten uwzględnia datę opracowania, ale nie ma w nim informacji dotyczącej okresu, za jaki została sporządzona.

Na podstawie analizy ww. dokumentów stwierdzono, że były sporządzane terminowo, tzn. nie rzadziej, niż co pół roku i przekazywane Kierownikowi GOPS w Haczowie, co zostało potwierdzone podpisem Pani Kierownik. Dorośli członkowie rodziny również składają podpisy pod ww. oceną potwierdzające, iż zostali z nią zapoznani.

W ocenach znajdują się wypunktowane obszary:

- a) obraz aktualnej sytuacji rodziny z perspektywy członków rodziny,
- b) oczekiwania i potrzeby,
- c) informacje o rodzinie zebrane od służb społecznych,
- d) ocena asystenta rodziny.

Analiza merytoryczna okresowej oceny pozwoliła stwierdzić, iż dokument sporządzany jest na dużym poziomie ogólności i nie zawiera informacji o zadaniach wykonanych przez rodzinę

w okresie współpracy, osiągniętych efektach nie uwzględnia podsumowania dotychczasowych działań.

(Dowód: akta kontroli str. 83)

16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

W analizowanym okresie żadna z rodzin nie była monitorowana przez asystenta rodziny, ponieważ z żadną rodziną, w ostatnich latach asystent nie zakończył współpracy. Ostatni monitoring rodziny, po zakończeniu współpracy z asystentem, miał miejsce w 2021 r. Z ww. działań sporządzone są notatki służbowe asystenta rodziny z wizyty monitorującej. Obejmują one: dane teleadresowe rodziny, datę przeprowadzenia wizyty monitorującej, przebieg wizyty oraz wnioski i zalecenia. Monitoring dokonywany był raz w miesiącu.

(Dowód: akta kontroli str. 84-86)

17. Sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.

W kontrolowanym okresie asystent rodziny, w przypadku jednej rodziny, objętej jego wsparciem, został zobowiązany przez Sąd Rejonowy w Brzozowie, do składania informacji o sytuacji rodziny. Asystent rodziny przesyła informacje obejmujące informacje na temat sytuacji: materialnej rodziny, zdrowotnej, opieki sprawowanej nad dziećmi i działań podejmowanych wobec rodziny.

(Dowód: akta kontroli str. 79-88)

18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

W codziennych działaniach, zmierzających do poprawy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, asystent rodziny współpracuje z organizacjami pozarządowymi, jednostkami administracji samorządowej oraz z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w pracach na rzecz dziecka i rodziny, np.:

- pracownikami socjalnymi zatrudnionymi w ww. Ośrodku, oraz pracownikami PCPR w Brzozowie,
- Komendą Powiatową Policji w Brzozowie,
- Posterunkiem Policji w Haczowie,

- szkołami (pedagogiem, psychologiem i wychowawcami), do których uczęszczają dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Haczowie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- placówkami ochrony zdrowia,
- Centrum Integracji Społecznej w Orzechówce,
- lokalnymi stowarzyszeniami i fundacjami, np. Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Straż Pożarną, Gminne Centrum Kultury i Wypoczynku, drużyny harcerskie.
-

19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystent rodziny, realizując ww. zadanie, w rodzinach zagrożonych przemocą domową, aktywnie współpracuje z grupą diagnostyczno-pomocową. Formą współpracy jest udział asystenta rodziny w pracach grupy.

W skład ww. grupy, w przypadku rodziny objętej wsparciem asystenta, powoływany jest na podstawie Uchwały Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Haczów .

(Dowód: akta kontroli str. 89)

V. OPRACOWANIE I REALIZACJA 3-LETNICH GMINNYCH PROGRAMÓW WSPIERANIA RODZINY.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W kontrolowanym okresie, obowiązywał Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Haczów na lata 2023-2025, przyjęty do realizacji uchwałą Nr XLII/325/2022 Rady Gminy Haczów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. Wykonanie ww. uchwały powierzono Wójtowi Gminy Haczów. Cel główny ww. Programu został zdefiniowany, jako cyt. „Wspieranie rodzin przeżywających trudności poprzez prowadzenie i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.

Program uwzględnia dane demograficzne i diagnozę sytuacji rodzin w Gminie, analizę SWOT, cel główny i cele szczegółowe (1-5), oczekiwane rezultaty, realizatorów, monitoring, źródła finansowania. Natomiast dane źródłowe w większości obejmują rok 2021, czasami też rok 2019

i 2020. Nie ma natomiast informacji statystycznej z roku 2022, a więc ostatniego roku przed obowiązywaniem ww. Programu. W programie wskazano ogólny termin realizacji tj. lata 2023-2025. Nie ma natomiast terminów realizacji poszczególnych działań, tzn. szczegółowego harmonogramu oraz realizatorów odpowiedzialnych lub współodpowiedzialnych za realizację poszczególnych, konkretnych działań uwzględnionych w Programie.

W Programie zapisano, że Wójt Gminy Haczów będzie sprawował na bieżąco nadzór nad realizacją ww. Programu i podejmował niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

(Dowód: akta kontroli str. 90-108)

VI. TWORZENIE ORAZ ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM, W TYM PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO ORAZ PRACA Z RODZINĄ PRZEŻYWAJĄCĄ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Gmina zapewnia wsparcie, w szczególności poprzez konsultacje i poradnictwo, terapie i mediacje, usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawną i grupy wsparcia.

W gminie Haczów nie funkcjonują grupy wsparcia i grupy samopomocowe wobec powyższego Gmina nie obejmowała rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W analizowanym okresie nie były przyznane usługi, w tym opiekuńcze i specjalistyczne, dla rodzin objętych wsparciem asystenta, ponieważ nie było takich potrzeb.

Mieszkańcy Gminy Haczów mają natomiast możliwość uczestnictwa w terapii prowadzonej przez psychoterapeutę, w Poradni Uzależnień w Miejscu Piastowym oraz w Poradni Uzależnień w Brzozowie.

Rodziny mogą też skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, który mieści się w budynku Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie. Mieszkańcy Gminy, w tym osoby objęte wsparciem asystenta, mogą umówić się telefonicznie na spotkanie z radcą prawnym, który przyjmuje we wtorki i czwartki od godz. 8.00 do godz. 12.00.

W większości problemy, z jakimi zgłaszają się mieszkańcy, dotyczą świadczeń rodzinnych i wychowawczych.

(Dowód: akta kontroli str. 109)

2. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. c ustawy, do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ww. ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające. W trakcie postępowania kontrolnego ustalono, że na terenie Gminy Haczów nie funkcjonują rodziny wspierające, niemniej jednak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Haczowie, na bieżąco, informuje mieszkańców o możliwości tworzenia tego typu wsparcia. Na stronie internetowej tut. Ośrodka, oraz na tablicy ogłoszeń zamieszczono informacje na temat pracy rodzin wspierających i zaproszono zainteresowanych do współpracy. Do dnia kontroli nie zgłosili się jednak chętni, którzy podjęliby się tego zadania.

(Dowód: akta kontroli str. 110)

VII. PROWADZENIE PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO ORAZ ZAPEWNIENIE W NICH MIEJSC DLA DZIECI.

Gmina Haczów nie prowadzi placówki wsparcia dziennego, w rozumieniu art. 176 pkt 3 lit. c ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Nie zleciła też prowadzenia ich organowi niepublicznemu, o którym mowa w art. 190 ustawy. Wprawdzie, na terenie Gminy funkcjonuje Dienne Centrum Aktywności, prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, które zapewnia 40 miejsc, jednakże ww. jednostki nie można zakwalifikować jako placówki wsparcia dziennego.

Natomiast, dzieci mogą w czasie wolnym skorzystać z bogatej oferty wydarzeń kulturalnych organizowanych przez GOWiR w Haczowie.

VIII. WSPÓFINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W RODZINIE ZASTĘPCZEJ, RODZINNYM DOMU DZIECKA, PLACÓWCE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ, REGIONALNEJ PLACÓWCE OPIEKUŃCZO-TERAPEUTYCZNEJ LUB INTERWENCYJNYM OŚRODKU PREADOPCYJNYM.

Gmina, zgodnie z art. 176 pkt 5 oraz art. 191 ust. 9 i 10 ustawy, jako właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje odpłatność za pobyt 4 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:

- 1 dziecko przebywa w spokrewnionej rodzinie zastępczej,
- 2 dzieci przebywa w niezawodowej rodzinie zastępczej,
- 1 dziecko przebywa w zawodowej rodzinie zastępczej.

W przypadku 3 dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej od 2020 r. Gmina pokrywa 50% odpłatności, która wynosiła, w:

- 2024 r. – 33 588,81 zł,
- 2025 r. (do dnia kontroli) – 21 238,66 zł.

W przypadku jednego dziecka umieszczonego, w zawodowej rodzinie zastępczej, od 2024 r., odpłatność wynosiła, w:

- 2024 r. – 1 605,15 zł,
- 2025 r. (do dnia kontroli) – 2 793,29 zł,

W analizowanym okresie, żadne dziecko, pochodzące z Gminy, nie przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gmina Haczów partycypuje w kosztach zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

IX. SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAŃ RZECZOWO-FINANSOWYCH Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ORAZ PRZEKAZYWANIE ICH WŁAŚCIWEMU WOJEWODZIE, W WERSJI ELEKTRONICZNEJ.

Pracownicy GOPS w Haczowie sporządzali sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywali je Wojewodzie Podkarpackiemu, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Ostateczne sprawozdania rzeczowo-finansowe zostały przekazane zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny. Sprawozdania przesyłane są Wojewodzie Podkarpackiemu

w obowiązujących terminach, tj. za I półrocze do 31 lipca danego roku i do 31 stycznia następnego roku za II półrocze.

X. PROWADZENIE MONITORINGU SYTUACJI DZIECKA Z RODZINY ZAGROŻONEJ KRYZYSEM LUB PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ.

Monitoring sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzony jest na bieżąco, przez pracowników socjalnych, którzy będąc w terenie zwracają szczególną uwagę na rodziny z dziećmi. W sytuacji pogorszenia funkcjonowania rodzin, pracownicy socjalni, wszczynają procedurę przyznania wsparcia w formie asystenta rodziny. Z monitoringu prowadzona jest dokumentacja w formie karty działań, w ramach prowadzonej pracy socjalnej. W ww. dokumencie uwzględniono następujące elementy: dane rodziny, data realizacji działania, opis realizacji działania i osiągnięte rezultaty. W roku 2024, 4 rodziny objęte były monitoringiem pracowników socjalnych, natomiast w roku 2025 – 5 rodzin.

(Dowód: akta kontroli str. 111-114)

XI. SKŁADANIE RADZIE GMINY ROCZNYCH SPRAWOZDAŃ Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ORAZ PRZEDSTAWIANIE POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Analiza przedłożonego przez Kierownika GOPS w Haczowie dokumentu „Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Haczowie za rok 2024”, które zostało przekazane do Urzędu Gminy Haczów w dniu 5.05.2025 r. Zarówno termin złożenia dokumentu, jak i analiza merytoryczna wykazała, iż nie można go uznać, jako sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z przedstawieniem potrzeb związanych z realizacją zadań.

(Dowód: akta kontroli str. 115-130)

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, w ramach kontroli kompleksowej, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Haczowie, zostały sformułowane następujące uwagi i wnioski.

1. W Gminie Haczów, do pracy z rodziną, został wyznaczony Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Haczowie.
2. Zarówno w Statucie, jak i w Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka, błędnie określono nazwę stanowiska asystenta rodziny, a także nie uwzględniono ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2024 poz. 1829).
3. Kierownik GOPS w Haczowie zatrudnia, na umowę o pracę, na 0,75 etatu, jednego asystenta, który posiada odpowiednie kwalifikacje, wymagane dla zajmowanego stanowiska. Niemniej jednak, nie dopełnił wymogu wynikającego z zapisów art. 12 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, a jego weryfikacja w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, nastąpiła z przesunięciem ustawowego terminu.
4. Procedura przydzielenia asystenta rodziny w Gminie Haczów jest zgodna z zapisami ww. ustawy.
5. Gmina, w kontrolowanym okresie, pozyskiwała środki finansowe z „Programu asystent rodziny” i „Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” i wydatkowała je zgodnie z przeznaczeniem.
6. Opracowane przez asystenta plany pracy z rodziną nie uwzględniają obszarów wynikających z zapisu art. 15 ust. 3 ww. ustawy.
7. Asystent rodziny dokonuje okresowych ocen rodzin w ustawowym terminie i przekazuje je Kierownikowi GOPS w Haczowie, ale są one opracowane bardzo ogólnie i nie ma w nich informacji o zadaniach wykonanych przez rodzinę oraz osiągniętych efektach.
8. W Gminie, w trakcie realizacji jest 3-letni „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025”.
9. Na terenie Gminy, nie funkcjonują grupy wsparcia lub „grupy samopomocowe”.
10. W Gminie Haczów nie funkcjonują rodziny wspierające, ale stworzono odpowiednie warunki do ich powstania.
11. W Gminie nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego, w rozumieniu art. 18 ww. ustawy.
12. Gmina ponosi częściową odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej stosownie do art. 176 pkt 5 ustawy, zgodnie z zasadami finansowania określonymi w art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy.

13. Gmina terminowo przekazuje sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.
14. Pracownicy socjalni prowadzą monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. na terenie Gminy.
15. W Gminie Haczów, nie zostało złożone roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań.

Protokół liczy 24 strony.

INFORMACJE KOŃCOWE

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli. Trzeci egzemplarz, wystąpienia pokontrolnego, przekazuje się organowi prowadzącemu jednostkę.

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Irena Marszałek-Czekierda

Zespół inspektorów:

Elżbieta Jędryka

Dorota Sówka-Szmigiel

Mateusz Klimuk

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Należy dokonać zmian w Statucie i Regulaminie Ośrodka, poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2024 poz. 1829), a także uregulować nazwę stanowiska asystenta rodziny.

Osoba odpowiedzialna: Kierownik jednostki .

2. Należy pozyskać oświadczenia asystenta rodziny, wynikające z art. 12 ust. 1 pkt 2-4, a także dokonywać weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, w ustawowym terminie.

Podstawa prawna: art. 12 ust 1 ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025, poz. 49).

Osoba odpowiedzialna: kierownik Ośrodka.

3. Należy opracowywać i realizować plany pracy z rodziną, obejmujące zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 3 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Osoba odpowiedzialna: Kierownik jednostki, asystent rodziny.

4. Należy właściwie dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny i uwzględniać informacje dotyczące zrealizowanych działań.

Podstawa prawna : art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Osoba odpowiedzialna: Kierownik jednostki, asystent rodziny.

5. Należy realizować zapis art. 10 ust. 3 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, poprzez organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi” oraz dokumentować działania w tej sprawie.

Podstawa prawna: art. 10 ust. 3 pkt 5 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Osoba odpowiedzialna: Kierownik jednostki, asystent rodziny

6. Należy prowadzić stały monitoring w zakresie potrzeb tworzenia placówek wsparcia dziennego, zgodnie z zadaniami własnymi gminy, wynikającymi z zapisów art. 176 pkt 3 lit. c ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podstawa prawna: art. 176 pkt 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Osoba odpowiedzialna: Dyrektor jednostki, Wójt Gminy.

7. Należy niezwłocznie złożyć Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz przedstawieniem potrzeb związanych z realizacją zadań, za okres 2024 r., zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 179 ust 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podstawa prawna: art. 179 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Osoba odpowiedzialna: Kierownik jednostki, Wójt Gminy.

Przyczyną wskazanych nieprawidłowości jest brak całościowej analizy przepisów prawa, za które odpowiada Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Haczowie – Pani Anna Bujacz oraz Wójt Gminy Haczów, a skutkiem tego jest brak właściwego systemu wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 .), w związku z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015, poz. 1477) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku braku zastrzeżeń proszę poinformować Wojewodę Podkarpackiego, w ciągu 30 dni, od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

WOJEWODA PODKARPACKI

(-)

Teresa Kubas-Hul

Otrzymują:

1. Adresat.
2. Wójt Gminy Haczów.
- 3 aa.